Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 61/2025

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA *2026-2031*

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**Psychologia rozwoju dzieci i młodzieży**
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	I rok, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Anna Wańczyk-Welc
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Ann Wańczyk-Welc, dr Anna Batory-Ginda

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	**Liczba pkt. ECTS**
2	30	30							7

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) - egzamin

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Zaliczone zajęcia z „Wprowadzenia do psychologii".

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	przybliżenie studentom problemów, zadań i obszarów współczesnej psychologii rozwoju dzieci i młodzieży
C2	uświadomienie wielości i złożoność czynników rozwoju psychicznego oraz ich praktycznych konsekwencji
C3	omówienie zjawisk i prawidłowości rozwojowych z zakresu poszczególnych sfer funkcjonowania człowieka, w odniesieniu do osób w różnym wieku, szczególnie w okresie dzieciństwa i adolescencji
C4	zaznajomienie słuchaczy z podstawowymi koncepcjami i modelami rozwoju człowieka, ukierunkowanymi na praktyczne zastosowanie, w odniesieniu do osób w okresie dzieciństwo i adolescencji

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	w pogłębionym stopniu zna i rozumie specyfikę języka naukowego psychologii rozwojowej, terminologię używaną w dziale psychologii rozwojowej oraz jej zastosowanie	K_W01
EK_02	w pogłębionym stopniu zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie psychologii rozwoju człowieka	K_W02
EK_03	w pogłębionym stopniu zna i rozumie mechanizmy rozwoju człowieka w cyklu życia ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki faz rozwoju człowieka w okresie dzieciństwo i adolescencji	K_W06
EK_04	potrafi wyszukiwać i przetwarzać złożoną wiedzę na temat rozwoju człowieka i wykorzystywać ją w rozwiązywaniu problemów rozwojowych osób na etapach rozwoju dzieciństwa i adolescencji	K_U01
EK_05	potrafi integrować posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii rozwojowej oraz zastosować ją do wyjaśniania zachowań człowieka na etapie rozwoju dzieciństwa i adolescencji i/lub w odniesieniu do określonego obszaru rozwojowego	K_U04
EK_06	potrafi dokonać charakterystyki okresu rozwoju dzieciństwa i adolescencji i/lub obszaru rozwoju człowieka na tych etapach, z uwzględnieniem wskaźników zmian rozwojowych i właściwości rozwoju, aby określić obszary problemów rozwojowych i wdrożyć oddziaływania wspierające rozwój	K_U05
EK_07	rozumiejąc rolę psychoedukacji potrafi wytłumaczyć na czym polega istota i prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży, w tym szczególnie rodzicom, nauczycielom lub innym specjalistom, a także wskazać czynniki je warunkujące rozwój prawidłowy i czynniki ryzyka	K_U11

EK_08	jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy na temat rozwoju człowieka w okresie dzieciństwa i adolescencji, zachowuje rezerwę i ostrożność w orzekaniu o normatywnym charakterze rozwoju człowieka, ma świadomość roli samorozwoju i samokształcenia w poszerzaniu wiedzy o rozwoju człowieka	K_K01

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Definicja rozwoju.
Sposoby ujmowania człowieka w rozwoju.
Istota dzieciństwa – perspektywa historyczna.
Przedmiot, zadania i działy współczesnej psychologii rozwojowej.
Podstawowe sposoby mierzenia rozwoju.
Metody badań psychologii rozwojowej. Przykłady badań.
Właściwości rozwoju i najważniejsze pojęcia dotyczące rozwoju.
Zmiana rozwojowa. Rodzaje zmian rozwojowych.
Prawa rządzące rozwojem, zasady i prawidłowości rozwojowe.
Problem stadialności w rozwoju. Porządkujący podział życia ludzkiego na stadia rozwojowe.
Podstawowe pytania psychologii rozwoju człowieka.
Wybrane koncepcje rozwojowe – koncepcja rozwoju poznawczego Jeana Piageta

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Wprowadzenie w problematykę stadiów rozwojowych. Podanie zasad organizacji pracy na zajęciach. Linia życia.
Okres prenatalny. Charakterystyka rozwoju dziecka w poszczególnych trymestrach ciąży. Geny i teratogenny w rozwoju prenatalnym.
Faza noworodka. Osiągnięcia rozwojowe i przejawy życia psychicznego. Odruchy i czynności przystosowawcze noworodka.
Wiek niemowlęcy. Rozwój motoryczny – motoryka duża i mała. Myślenie sensoryczno-motoryczne. Stałość przedmiotu. Rozwój emocjonalny. Znaczenie relacji z opiekunami – fazy rozwoju więzi i wzorce przywiązania. Zaburzenia przywiązania.
Wiek poniemowlęcy. Rozwój motoryczny. Zmiany rozwojowe procesów poznawczych. Rozwój mowy. Tożsamość i autonomia dziecka. Znaczenie rozwoju społecznego. Lęki okresu dzieciństwa.
Wiek przedszkolny. Stadium przedoperacyjne w myśleniu. Adaptacja dziecka do przedszkola. Rozwój emocjonalno-społeczny. Zabawy w wieku przedszkolnym. Psychologiczne kryteria dojrzałości szkolnej.
Wiek szkolny. Operacje konkretne w myśleniu. Rozwój emocji i uczuć dziecka w wieku szkolnym. Rola ucznia/ uczennicy. Media elektroniczne i ich rola w rozwoju.
Adolescencja. Skok pokwitaniowy. Najważniejsze zmiany procesów poznawczych, rozwój emocjonalny, społeczny i osobowościowy. Dojrzewanie psychoseksualne. Kryzys tożsamości i jego rozwiązanie. Bunt dorastania.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.
Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach i indywidualna (studium przypadku, rozwiązywanie zadań, dyskusja).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_ 01	egzamin, kolokwium	w., ćw.
EK_ 02	egzamin, kolokwium, referat (przedstawienie wybranego artykułu empirycznego z obszaru psychologii rozwoju dzieci i młodzieży), zadania/ćwiczenia wykonywane w trakcie zajęć	w., ćw.
EK_03	egzamin, kolokwium, referat, zadania	w., ćw.
EK_04	egzamin, kolokwium, referat, zadania, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw.
EK_05	egzamin, kolokwium, referat, zadania, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw.
EK_06	zadania, referat, zadania, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_06	zadania, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: egzamin pisemny w formie testu (poprawna odpowiedź na minimum 60% pytań testowych).
ocena5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

Ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć, analiza jakościowa odpowiedzi na pytania kolokwiów zaliczeniowych, analiza jakościowa referatu na zadany temat (przedstawienie wybranego artykułu empirycznego z obszaru psychologii rozwoju dzieci i młodzieży), analiza jakościowa wykonania zadanego zadania.

ocena5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami) ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	60
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: - udział w konsultacjach, - udział w egzaminie.	 2 1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć - przygotowanie do kolokwiów - przygotowanie do egzaminu - przygotowanie referatu - napisanie pracy pisemnej (praca diagnostyczna) - wykonywanie zadanych zadań	 28 30 28 6 10 10
SUMA GODZIN	175
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	7

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: Brzezińska, A. I., Appelt, K., Ziółkowska, B. (2016). *Psychologia rozwoju człowieka*. Sopot: GWP. Trempała, J. (2018). *Psychologia rozwoju człowieka: podręcznik akademicki*. Warszawa: PWN. + wybrane aktualne artykuły naukowe
Literatura uzupełniająca: Hoffman, M.L. (2006). *Empatia i rozwój moralny*. Gdańsk: GWP.

Louis, J.P., McDonald-Louis, K. (2017). *Mały człowiek, wielkie potrzeby. Jak zadbać o prawidłowy rozwój emocjonalny dziecka*. Gdańsk: GWP.
Piaget, J. (2005). *Mowa i myślenie dziecka*. Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
Oleszkowicz, A. (2006). *Bunt dorastania. Uwarunkowania. Formy. Skutki*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
Oleszkowicz, A., Senejko, A. (2013). *Psychologia dorastania*. Warszawa: PWN.
Rapee, R. M., Wingall, A., Spence, S. H., Cobham, V., Lyneham, H. (2017). *Lęk u dzieci. Poradnik z ćwiczeniami*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Schaffer, H.R. (2014). *Psychologia dziecka.* Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Taylor, Ch. (2019). *Zaburzenia przywiązania w dzieci i młodzieży*. Sopot; GWP.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej